

Årsrapport
2003

BIBSYS

Trondheim

2004

Innhold

Innhold	2
Noen hovedpunkter i 2003	3
Generelt om virksomheten	4
Brukerstøtte, drift og vedlikehold av tjenestene	5
Utviklingsprosjekter	8
Bruken av BIBSYS tjenester	11
Noen måltall for kostnadene ved bruken av tjenestene	17
Noen tall fra BIBSYS – databasene	18
Noen tall fra BIBSYS regnskap	19
Styre, råd og referansegrupper	20
BIBSYS vårmøte	22
Personalet i BIBSYS	23
Statusmøter med bibliotekene	24
Andre møter	24
Deltakelse på seminarer, konferanser, utstillinger o.l.	24
Foredrag	25
Publikasjoner	25
Komiteer, tillitsvern m.m.	26
BIBSYS – kurs	27
BIBSYS – bibliotekene	28
ForskDok – institusjonene	30
Driftsavtaler for SilverPlatter – databaser	31

Noen hovedpunkter i 2003

Ny intern organisering i BIBSYS ble gjennomført fra 1. januar.

BIBSYS vårmøte ble holdt i Bergen fra 5. til 8. mai, med Høgskolen i Bergen som arrangør.

Åtte nye bibliotek ble tatt opp som BIBSYS-bibliotek ved vedtak i BIBSYS styre.

En ny institusjon inngikk avtale om bruk av tjenesten BIBSYS ForskDok.

Et nytt meldingssystem for melding av feil, endringsforslag og driftsoppdrag til BIBSYS ble satt i drift.

En ny versjon av BIBSYS Bildebase, som innebærer at denne enkelt kan tas i bruk av flere institusjoner, ble satt i drift.

Tjenesten BIBSYS X ble satt i ordinær drift og tatt i bruk av NLM (PubMed), OCLC (FirstSearch), ISI (Web of Knowledge) og Nasjonalbiblioteket (SAMBOK), samt i BIBSYS ZSøk og BIBSYS WebSPIRS.

Det enkelte BIBSYS-bibliotek fikk muligheten til å gi egne låntakere adgang til selv å fornye sine lån via tjenesten Mitt BIBSYS.

Hamsun-bibliografien ble gjort tilgjengelig i søketjenesten ZSøk.

Nye muligheter for å registrere komposisjoner, innspillinger, konserter, kunstneriske verker og utstillinger i ForskDok-basen ForskPub ble satt i drift.

En testversjon av ny søkeportal med begrenset funksjonalitet ble gjort tilgjengelig for BIBSYS referansegruppe for søk

Følgende endringer i BIBSYS Biblioteksystem ble satt i drift:

- nye muligheter for skrankepurringer i utlånsmodulen

- støtte for det nye automatlageret ved Nasjonalbibliotekets nye depotbibliotek i Rana i utlånsmodulen
- adgang til å velge gammel løsning for utlånspurringer ble fjernet
- støtte for innlevering av dokumenter gjennom returautomater ble etablert i utlånsmodulen
- støtte for innkomne fjernlånsbestillinger gjennom protokollen NILL ble satt i drift i utlånsmodulen
- etablert samarbeid for registrering av MeSH-data
- en ny funksjon for hyllekart ble satt i drift

Generelt om virksomheten

I 2003 hadde BIBSYS de samme rammene som fjoråret, med et budsjett på 32 millioner kroner og en ressursramme på 37 årsverk.

Fra 1. januar 2003 ble BIBSYS organisert i fire grupper med klart definerte arbeidsoppgaver og ansvarsområder:

- en drift- og vedlikeholdsgruppe med ansvar for drift og vedlikehold av BIBSYS tjenester
- en informasjonsgruppe med ansvar for all utadrettet virksomhet mot brukermiljøene
- en teknisk- administrativ gruppe med ansvar for drift av infrastruktur, stabsfunksjoner og innkjøp
- en utviklingsgruppe med ansvar for utvikling av nye tjenester og videreutvikling av eksisterende tjenester

Personalet i BIBSYS var stabilt, kun to personer sluttet i 2003. Flere har imidlertid hatt lengre sykefravær eller permisjoner i løpet av året. Totalt 36,8 årsverk ble brukt i 2003.

Det ble ansatt ni nye personer, hvorav tre i fast stilling. Ved utgangen av året hadde BIBSYS 45 ansatte, 16 kvinner og 29 menn. Det var derfor en kjønnsfordeling på 36 % kvinner og 64 % menn blant de ansatte. I ledergruppen, som omfatter direktør, ass. direktør og fire gruppeledere, var det to kvinner og fire menn, dvs. tilnærmet samme kjønnsfordeling som for alle BIBSYS-ansatte totalt.

Enkelte oppgaver ble ikke utført av ansatte i BIBSYS, men av innleide konsulenter. Disse ble enten leid inn fra BIBSYS-bibliotekene, eller fra eksterne selskaper.

Kjersti Myrtrøen fra BRODD ble leid inn for ca. 400 timer som redaktør for BIBSYS Emneportal. Fra BIBSYS-bibliotekene ble det leid inn konsulenter til import av elektroniske tidsskrifter, til utviklingsoppgaver og til vedlikehold av HUMORD. Det ble også leid inn ekstern konsulent til bibliotekarbeid internt

i BIBSYS. Bruken av innleide konsulenter tilsvarte totalt 0,7 årsverk i 2003. I tillegg ble seks personer engasjert som kursholdere ved BIBSYS-kurs.

Bruken av BIBSYS tjenester fortsatte å øke i 2003. Antall søk mot Bibliotekbasen økte med 19,4 %, antall utlån fra BIBSYS-bibliotekene økte med 6,4 % og antall låne- og kopibestillinger via BibSøk Nett økte med 10 % fra 2002 til 2003. Også de øvrige tjenestene hadde høye brukstall. F.eks. økte antall søk mot SilverPlatter-databasene med hele 25 %, mens antall søk mot BIBSYS Emneportal økte med 65 %.

Det ble arbeidet med elleve utviklingsprosjekter. Noen av disse ble videreført fra 2002, og noen vil fortsette i 2004. Status for utviklingsprosjektene er beskrevet i kapitlet Utviklingsprosjekter.

Brukerstøtte, drift og vedlikehold av tjenestene

Nye bibliotek

Åtte bibliotek ble tatt opp som nye BIBSYS-bibliotek ved vedtak i BIBSYS styre i 2003. Det totale antallet BIBSYS-bibliotek var ved utgangen av 2003 kommet opp i 99.

Nye ForskDok-institusjoner

I 2003 inngikk en ny institusjon avtale med BIBSYS om bruk av ForskDok og det totale antallet institusjoner med ForskDok-avtale ved utgangen av 2003 var 63.

Brukerstøtte

Kontakten med brukerne skjedde først og fremst via brukerstøttevakten som er bemannet innenfor ordinær arbeidstid. Brukerstøttevakten behandlet henvendelser fra brukere via telefon, e-post og det nye meldingssystemet som ble satt i drift i mars 2003. I tillegg holdt de enkelte medarbeidere i BIBSYS kontakt med referansegrupper, arbeidsgrupper og kontaktpersoner for de enkelte tjenester og moduler. I overkant av 1,5 årsverk ble brukt til brukerstøtte i 2003.

Informasjon og brukerdokumentasjon

I 2003 ble det kun utgitt 1 nummer av BIBSYS-nytt. Informasjon til brukermiljøene om nye tjenester og endringer i eksisterende tjenester ble først og fremst formidlet via BIBSYS nettsider. Slik informasjon ble annonsert via e-post til de ulike brukergruppene.

Det ble publisert tre helt nye brukerhåndbøker og foretatt 22 revisjoner av eksisterende brukerhåndbøker og andre brukerveiledninger. Alle disse er tilgjengelige i elektronisk form via BIBSYS nettsider.

Kurs

BIBSYS arrangerte 19 kurs i bruk av BIBSYS Biblioteksystem. Fem av kursene ble holdt som in-house kurs. Det ble benyttet syv forskjellige kursholdere, hvorav kun en var ansatt i BIBSYS. De øvrige kursholderne ble leid inn fra BIBSYS-bibliotekene.

Generell drift

Data fra Bibliotekbasen ble hver uke avlevert til Norsk Samkatalog. Det ble også foretatt ukentlige importer av data fra Library of Congress til LC-brønnen.

Det ble produsert ca 1.300 spesialkataloger, og hvert kvartal ble det foretatt avregninger for fjernlån. Emneregisteret for MeSH ble oppdatert, og det ble gjort jevnlig oppdateringer av emnehierarkiet i BIBSYS Emneportal. Det ble også brukt ressurser på oppdatering av innholdet i SilverPlatter-databasene, og til import av metadata for elektroniske ressurser. For mer detaljer om arbeidet med elektroniske ressurser, se avsnittet Elektroniske ressurser.

Det ble importert ca 250.000 poster med innholdsinformasjon til Bibliotekbasen. Denne høye tilveksten skyldes at det ikke er importert innholdsinformasjon før 2003.

Det ble gjort daglige importer fra Nasjonalbibliotekets Base Bibliotek til BIBSYS låntakerregister. Ved oppstarten av høstsemesteret ble det importert låntakerdata for 19 institusjoner. Tre nye institusjoner startet med daglig import av låntakerdata fra studentregistre, slik at det nå er totalt seks institusjoner som benytter dette tilbudet.

Da det nye meldingssystemet ble satt i drift i mars, ble det innført nye rutiner for melding av

feil, endringsforslag og driftsoppdrag til BIBSYS.

Driftsoppdrag

Det ble utarbeidet nye retningslinjer for import og konverteringsoppdrag. Slike driftsoppdrag ble fra 2. halvår gjort til betalingstjenester. Det ble fra samme tid ansatt personer i engasjementstillinger som skal arbeide spesielt med slike oppdrag.

Det ble foretatt to importerte av bibliografiske data til Bibliotekbasen, begge ble gjort for nye BIBSYS-bibliotek. Totalt gav dette en tilvekst på 3079 titler med i alt 17.730 nye eksemplarer.

Det ble utarbeidet og inngått spesialavtaler for import av data for tre bibliotek, hvorav to er nye bibliotek. Arbeidet med disse importene vil bli sluttført i 2004.

Det ble gjennomført 34 konverteringsoppdrag for ulike bibliotek. Det ble også lagt til rette for en sammenslåing av de fire bibliotekene ved Høgskolen i Sør-Trøndelag til en enhet.

Elektroniske ressurser

Tidsskrifter som foreligger i elektronisk form blir registrert i Bibliotekbasen. BIBSYS importerer metadata fra leverandørene av disse tidsskriftene til Bibliotekbasen. Noen av bibliotekene velger likevel å registrere slike titler selv. Arbeid i tilknytning til elektroniske tidsskrifter er en aktivitet med et økende omfang. I 2003 ble det gjennomført 53 importerte og oppdateringer av metadata for elektroniske tidsskrifter. Ved årets begynnelse var ca 10.200 elektroniske tidsskrifter registrert i Bibliotekbasen, og ved slutten av året var antall titler økt til ca 14.800.

Programsystemene

Det ble i 2003 gjennomført fire ordinære systemoppdateringer og to systemoppdateringer for å sette i drift resultater av utviklingsprosjekter. Totalt ble 399 av

meldingene i meldingssystemet ferdig behandlet.

Endringsforslag som ble gjennomført, inkluderer forbedringer i postvisningen i BibSøk Nett, i katalogmodulen i BIBSYS Biblioteksystem og i BIBSYS Emneportal. Det ble også laget flere nye listealternativer i modulen for pliktavlevering, mens ny utskriftsløsning ble innført for sirkulasjonslister i periodikamodulen. Det ble i tillegg gjort endringer i pliktavleveringsmodulen i BIBSYS Biblioteksystem. I Utlånsmodulen ble det gjort endringer i rutineene for utlånspurringer, mens det i katalogmodulen ble gjort tilpasninger i henhold til krav fra Scenekunstabiblioteket ved Kunsthøgskolen i Oslo. I tillegg ble det lagt til rette for tjenesten BIBSYS X i WebSPIRS, feil ble rettet i Z39.50-serveren slik at denne nå er mer stabil, og det ble laget Z39.50-tilgang til Hamsun-bibliografien. De fleste feil i BIBSYS ForskDok ble rettet, og noen endringsforslag for denne tjenesten ble også gjennomført.

Databaser og systemer

BIBSYS drifter flere egenutviklede databaser:

- Bibliotekbasen i BIBSYS Biblioteksystem
- ForskDok-basene ForskPub og ForskPro
- en database for nettressurser i BIBSYS Emneportal
- UBiTs bildedatabase i BIBSYS Bildebase
- Hamsun-bibliografien for Universitetsbiblioteket i Tromsø
- LC-brønningen, en stor database med bibliografiske poster importert fra Library of Congress.

De egenutviklede databasene har både egne versjoner for utviklings- og opplæringsformål, og en produksjonsversjon. I tillegg er BIBSYS driftsvert for SilverPlatter-databaser fra Ovid.

BIBSYS tjenester er utviklet ved bruk av flere ulike typer verktøy. F.eks. benytter BIBSYS Biblioteksystem AIX-plattform, ADABAS databasesystem og NATURAL utviklingsverktøy. Nye nettjenester utvikles i

Java med 3-lags systemarkitektur. I BIBSYS Bildebase benyttes Java, og data lagres i XML i TAMINO databasesystem. BIBSYS Emneportal er laget ved bruk av et system kalt ROADS som er skrevet i Perl. Z39.50 server og BibSøk Nett benytter programvare skrevet i C. Bruken av mange typer verktøy gjør driftsmiljøet svært komplekst. I 2003 ble det derfor startet et arbeid med å redusere antall produksjonslinjer og plattformer. Dette arbeidet vil bli videreført i 2004.

Tjenestene og databasene var i hovedsak stabile, men det var problemer med ytelsen. Ved årets begynnelse ble ytelsen på maskinen som fungerte som databaseserver for BIBSYS Biblioteksystem, for dårlig. Arbeidet med å få flyttet BIBSYS Biblioteksystem til en ny maskin var tidkrevende, og det ble derfor brukt mye ressurser til dette i første halvår. Den nye maskinen ble satt i drift i midten av august, med godt resultat.

I siste halvår ble det arbeidet mye med å få bedret ytelsen til nettjenestene BIBSYS ForskDok og BibSøk Nett. Dette arbeidet vil fortsette i 2004.

Intern infrastruktur

Det ble brukt ressurser på etterarbeid etter flyttingen fra våre tidligere lokaler i Elgesetergt. 10 til Teknobyen Innovasjonssenter som fant sted i 2002. Arbeidet med å ferdigstille kontorlokalene omfattet bl.a. tilpasninger av skillevegger og utskifting av lite hensiktsmessig inventar. Det ble også utført annet arbeid i tilknytning til intern infrastruktur som vedlikehold av PC-er og vedlikehold av terminalserverløsningen (Citrix).

Utviklingsprosjekter

Prosjektet **Søkeportalen** var en av hovedaktivitetene i 2003. Det var opprinnelig planlagt å sette i drift første driftsversjon i 4. kvartal, men i stedet ble det lansert en testversjon med begrenset funksjonalitet, med BIBSYS referansegruppe for søk som testgruppe. Utviklingsarbeidet ble gjort i samråd med denne referansegruppen. Det ble blant annet arrangert to seminarer for å utarbeide kravspesifikasjoner. Det ble leid inn en grafisk designer for å utforme utkast til grafisk layout for søkeportalens brukergrensesnitt.

Tjenesten BIBSYS X ble i 2003 satt i ordinær drift. Denne gir tilgang til ekstratjenester fra BIBSYS (f.eks. lokaliseringinformasjon og bestillingsfunksjon) også for brukere av andre leverandørers grensesnitt.

Hyllekartfunksjonen ble satt i drift, men er ennå ikke tatt i ordinært bruk av noe bibliotek. Både Universitetsbiblioteket i Oslo og Universitetsbiblioteket i Tromsø arbeider med å etablere hyllekartservere.

Prosjektet **Emneportalen** var ikke en prioritert oppgave i 2003, og dette prosjektet fikk noe færre ressurser enn planlagt. Etter ønske fra brukerne fikk BIBSYS Emneportal utvidet støtte for å lage bokmerker, særbehandling av adgangsbegrensede ressurser og nye og forenklede trefflister.

Den planlagte flyttingen av BIBSYS Emneportal til ny plattform ble ikke gjennomført, da det viste seg nødvendig med en mer omfattende analyse av generelle metadataforhold og en innplassering i BIBSYS systemarkitektur.

Prosjektet Elektroniske tidsskrifter ble i 2003 omdøpt til **E-ressurser**. Dette skyldes en prioritering av funksjonalitet for å importere metadata for e-bøker inn i Bibliotekbasen. Arbeidet med slik import startet opp med sikte

på at dette skulle settes i drift tidlig i 2004. Likevel ble storparten av ressursene i 2003 brukt på elektroniske tidsskrifter. Her ble det utarbeidet ny systemdesign og en ny datamodell, og det ble lagt ned en vesentlig innsats i en revisjon av leverandørregisteret. Dette arbeidet ble koordinert med manuelt ryddearbeid, som ble utført både av brukerne og av driftspersonale i BIBSYS. Dette viste seg å ta noe lenger tid enn antatt, og endelig slutføring av nytt felles leverandørregister vil ikke skje før i 2004. Det ble videre arbeidet med forbedrede funksjoner for e-tidsskrifter, f.eks. i BibSøk Nett, tidsskriftlister og selektering av gratisressurser.

For 2004 er det planlagt å utvikle en modul for lisensadministrasjon. I 2003 ble det derfor utarbeidet en prosjektplan for søknad om ekstra ressurser fra ABM-utvikling med sikte på en mer fullstendig funksjonalitet, med særlig vekt på nasjonale fellesavtaler.

I prosjektet **Meldingssystem** ble det i 2003 utviklet et nytt verktøy til bruk både for brukernes rapportering til BIBSYS, og som oppfølgingsverktøy for BIBSYS. BIBSYS Meldingssystem tilbyr et grafisk brukergrensesnitt med søkefunksjonalitet, listefunksjon, automatisk integrasjon av feilmeldinger generert av BIBSYS Biblioteksystem og innlenking av eksterne dokumenter.

Det ble lagt ned en begrenset innsats i prosjektet **Billedatabasen**. I tillegg til noen funksjonelle forbedringer i BIBSYS Bildebase, ble tjenesten generalisert, slik at den er i stand til å håndtere flere bildesamlinger i form av separate databaser. UBiT's billedatabase var i 2003 den eneste basen knyttet til denne tjenesten. Ved hjelp av ekstra prosjektmidler fra ABM-utvikling, ble det i 2003 startet opp et prosjekt med navn Trondheimsbilder. Dette prosjektet har samsøking i forskjellige bildesamlinger fra Trondheim som mål, og

BIBSYS vil utføre nødvendige tilpasninger for at BIBSYS Bildebase kan støtte dette.

Det ble også i 2003 gjennomført et prosjekt med navn **Basisløsninger**, hvor mesteparten av fokus har vært på interne utviklingsorganisatoriske behov. Av større utredningsoppgaver skal her nevnes et nytt dokument om systemarkitektur og en rapport om utviklingsmiljø og utviklingsprosesser. Det ble videre arbeidet med innføring av nytt utviklingsmiljø for Java basert på verktøyet Jbuilder, og innføring av et enhetlig rammeverk for utvikling av webapplikasjoner basert på STRUTS og MVC-modellen. Selv om mye av grunnlaget er lagt, gjenstår det ferdigstilling, dokumentasjon og opplæring. Videre gjenstår det arbeid med å oppdatere metodikk for systemutvikling. Det ble i 2003 opprettet et samarbeid med ITEA (NTNUs IT-avdeling) med sikte på felles metodeutvikling.

Det gjenstår arbeid med implementasjon av BIBSYS adgangskontroll i alle tjenester og moduler. Så langt er denne tatt i bruk i BIBSYS Meldingssystem, i Mitt BIBSYS og i lister og statistikk fra Bibliotekbasen via web. Innen området adgangskontroll ble det utviklet en egen prøveimplementasjon av FEIDE-autentisering i Mitt BIBSYS. FEIDE-prosjektet etablerer felles elektronisk identitet for brukere innenfor norsk utdanningssektor. Som prosjekt fortsetter det ut 2004.

I prosjektet **Dokumentlevering og lån** var hovedinnsatsen i 2003 på ny funksjonalitet hvor utlansmodulen i BIBSYS Biblioteksystem samvirker med andre tjenester. Spesielt nevnes her tre delprosjekter innenfor dette området. Det resultatet som fikk størst publisitet var automatlageret ved Nasjonalbibliotekets nye depotbibliotek i Mo i Rana. Omfattende tilpasninger i utlansmodulen i BIBSYS Biblioteksystem var nødvendig for å behandle og formidle bestillinger mellom BIBSYS Biblioteksystem og WMS, som er automatlagerets interne styresystem. Denne kommunikasjonen omfatter en kompleks gjensidig oppdateringsproblematikk.

Videre ble det innført støtte for innlevering av dokumenter gjennom returautomater. HUMSAM ved UBO ble det første biblioteket som tok dette i bruk.

Fra 2003 ble det også innført støtte for innkommende fjernlånsbestillinger ved hjelp av protokollen NILL, som er et resultat av et samarbeid mellom leverandører av biblioteksystemer i Norge. Denne funksjonaliteten vil blant annet erstatte bruk av e-post ved lånebestillinger til BIBSYS-bibliotek fra SAMBOK.

I tillegg kan det nevnes at det ble utviklet ny funksjonalitet for egenfornyning av lån.

I et større prosjekt kalt **Databasestruktur** ble det gjennomført delprosjekter knyttet til forskjellige datastrukturerelaterte tjenester. MeSH-prosjektet ble avsluttet, dermed er dette emneordsystemet for medisin gått over fra å være et særssystem for hvert enkelt bibliotek til å bli et fellessystem, dog med visse spesielle kjøreregler.

008-prosjektet var planlagt avsluttet i 2003. Dette skulle resultere i en forenkling av prosesser og dataformater for registrering av form- og innholdskoder i Bibliotekbasen. Prosjektet ble ikke ferdig. Årsaken var at kompleksiteten på dette området ble undervurdert, samtidig som dette er et område hvor det ikke finnes fasitløsninger, men mange forskjellige synspunkter. Det vil bli en viktig oppgave å få slutført dette prosjektet i 2004.

På områdene FRBR og lenkearkitektur ble det ikke produsert noen resultater. I 2003 gikk BIBSYS sammen med tre andre europeiske interessenter for å utarbeide en prosjektsøknad til EUs 6. rammeprogram innen FRBR (INWECA). Denne søknaden ble ikke innvilget, og vi har ikke hatt ressurser til å utføre annen virksomhet enn sporadisk kontaktvirksomhet. Vi har søkt ABM-utvikling om nye midler til dette området.

Det ble videre påbegynt arbeid med å produsere konverteringstabeller mellom

BIBSYS-MARC og andre MARC-formater som er aktuelle i utvekslingssammenheng. Dette arbeidet ble ikke ferdig, men vil bli fullført i 2004.

Et eget prosjekt med navn **Serverprotokoller** skiftet rolle i løpet av året, og har delvis fungert som "underleverandør" til søkeportalprosjektet. Av de opprinnelige arbeidsoppgavene ble det her gjort nødvendige endringer i nettprotokoller for å støtte returautomater, og tilsvarende basisutvikling for å støtte NILL. Begge disse tjenestene er nevnt allerede. Videre ble det utviklet en OAI-tjeneste for innhøsting av poster fra Bibliotekbasen. I dette arbeidet har vi samarbeidet med Nasjonalbibliotekets prosjekt Kulturminne Ekofisk.

To viktige delprosjekter som ikke ble gjennomført er utvikling av en ny SRW-tjeneste, samt oppgradering av eksisterende Z39.50-tjeneste. Begge disse må ferdigstilles i 2004. For begge forventer vi en viss gevinst av det arbeidet som er nedlagt for BIBSYS Søkeportal.

Aktiviteten innen prosjektet **ForskDok** har vært lav i 2003. Den har også vært preget av at vi står foran et veiskille når det gjelder forskningsdokumentasjon i Norge, i og med at universitetene går over til det nye Frida-systemet, samtidig som det i regi av UHR skal etableres nye samvirkeformer mellom forsknings-dokumentasjonssystemene innbyrdes, og med andre informasjonskilder.

For ForskDok-basen ForskPub er det innført nye kategorier for kunst og musikk. Det er også gjort endringer med sikte på innføring av ny adgangskontroll. Samtidig er arbeidet med nye kravspesifikasjoner og ny design startet, delvis motivert av UHRs aksjonsplan, og delvis på grunnlag av foreliggende endringsforslag.

Innen prosjektet **Eksport og import** er det vesentlige resultatet utarbeidelse av kravspesifikasjoner, basert på en omfattende bruk av internasjonale standarder. Planene

omfattet videre en implementasjon av nye rutiner, men dette arbeidet har ikke blitt startet. En hovedårsak er at vi ikke har hatt de planlagte personressursene.

Avsluttende kommentarer

Resultatene innen utviklingsprosjektene ble også i 2003 færre enn planlagt ved starten av året. Vi strir fortsatt noe med at personalet i utviklingsgruppen bruker tid på drift- og vedlikeholdsoppgaver. Dette har likevel bedret seg i løpet av dette året, som et positivt resultat av ny intern organisering i BIBSYS.

Som nevnt over arbeides det både med utviklingsmiljø og rammeverk for webapplikasjoner. Mangelen på dette har vært og er en klar hemsko for effektiviteten i en del av prosjektene.

Denne effekten har blitt gradvis forsterket, som et resultat av at en stadig økende andel av utviklingsoppgavene foregår nettopp innenfor området webapplikasjoner. Det er nødvendig med en prioritert satsing her i 2004, for å sikre at grunnleggende valg av arkitektur kan følges opp med et effektivt utviklings- og driftsmiljø.

Det ble innen utviklingsgruppen totalt brukt 18.334 timeverk, mot planlagt 19.123. Av disse gikk 2.200 timeverk til ledelse, administrasjon etc. Noe av underforbruket skyldes sykemeldinger og permisjoner. Vi kan ikke si at det er noen av prosjektene som har blitt mer skadelidende enn andre av dette forholdet.

Bruken av BIBSYS tjenester

Bruken av BIBSYS Biblioteksystem

Tabell 1. Bruken av BIBSYS Biblioteksystem			
	2001	2002	2003
Antall søk mot Bibliotekbasen via BibSøk Nett	11.311.463	12.223.201	14.594.927
Antall vis fra Bibliotekbasen via BibSøk Nett	7.342.926	7.490.627	8.465.583
Antall nye titler	246.759	292.954	216.144
Antall nye eksemplarer	807.844	835.492	818.927
Antall utlån	2.660.250	2.894.890	3.079.464
Antall fjernlånsbestillinger ved BIBSYS-bibliotek	287.695	275.886	275.454
Antall låne- og kopibestillinger via BibSøk Nett	416.885	408.004	448.873

Tabell 1 viser bruken av BIBSYS Biblioteksystem og Bibliotekbasen i perioden 2001-2003. Figurene 1-5 illustrerer utviklingen for hele den perioden hvor det foreligger sammenlignbare data.

BIBSYS Biblioteksystem omfatter både funksjoner som benyttes av de ansatte ved bibliotekene, og funksjoner som benyttes av bibliotekenes låntakere og andre.

Antall søk mot Bibliotekbasen via BibSøk økte med 19,4 % fra 2002 til 2003. Dette søkeprogrammet benyttes både av bibliotekenes låntakere og andre brukere, og av ansatte ved BIBSYS-bibliotekene.

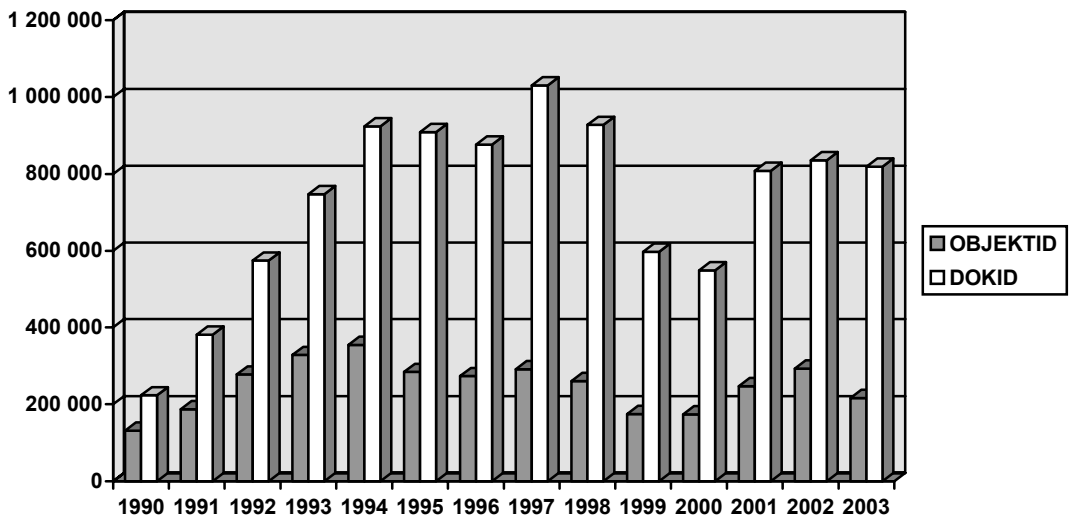
Tilveksten av nye titler i Bibliotekbasen avtok i 2003 sammenlignet med de to foregående år. I 2003 ble det lagt inn 76.810 færre nye titler enn i 2002. Denne nedgangen skyldes delvis at BIBSYS kun importerte 3.079 titler for nye BIBSYS-bibliotek i 2003, mot 54.613 i 2002.

Det er fortsatt en økning i antall utlån ved BIBSYS-bibliotekene. Fra 2002 til 2003 økte antall utlån med 6,4 %.

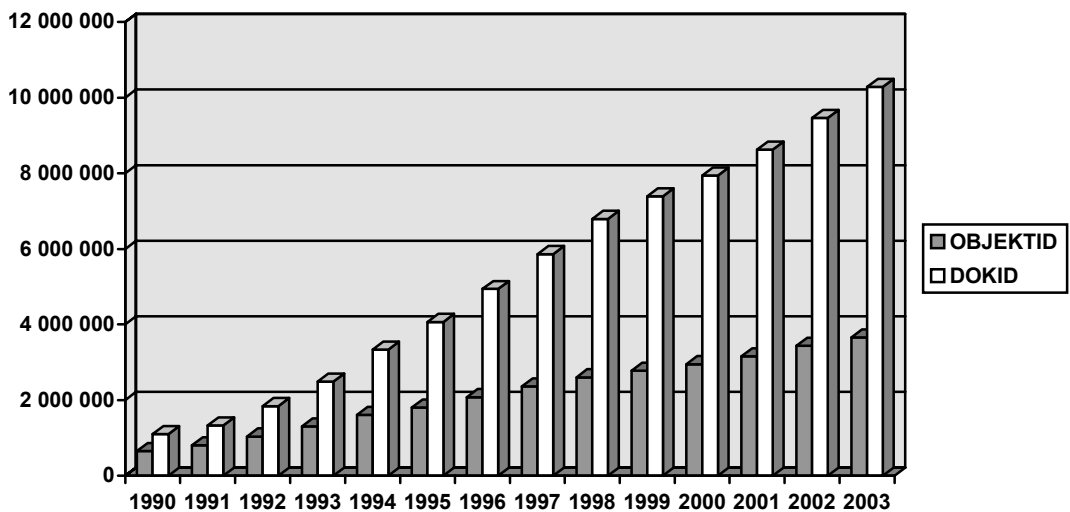
Antall fjernlånsbestillinger ved BIBSYS-bibliotekene har avtatt etter 2000. I 2003 ble det gjort 0,2 % færre fjernlånsbestillinger enn i

2002. Av fjernlånsbestillingene i 2003 var 58 % lånebestillinger, mens 42 % var kopibestillinger. Den moderate nedgangen i antall fjernlånsbestillinger fra 2002 til 2003 skyldes at nedgangen i antall kopibestillinger var større enn økningen i antall lånebestillinger. De første avtok med 4 %, men siste økte med 3 %.

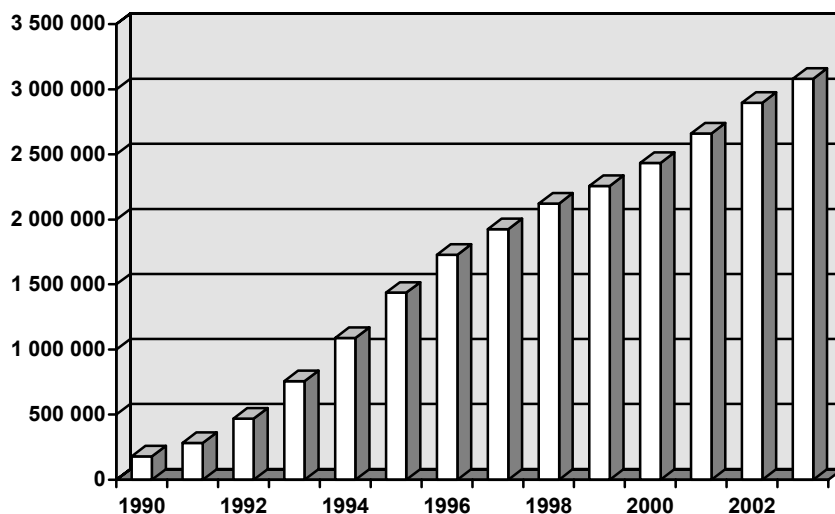
Antall låne- og kopibestillinger fra låntakere via låne- og kopibestillingsfunksjonen i BibSøk Nett økte med 10 % fra 2002 til 2003. Økningen skyldes i sin helhet en økning i antall kopibestillinger. Antall kopibestillinger økte med 65 % fra 2002 til 2003, mens antall lånebestillinger avtok med 13,6 %. Kopibestillinger utgjorde i 2003 44 % av låntakernes totale bestillinger. Tilsvarende tall for 2002 og 2001 var hhv 30 % og 36,5 %.

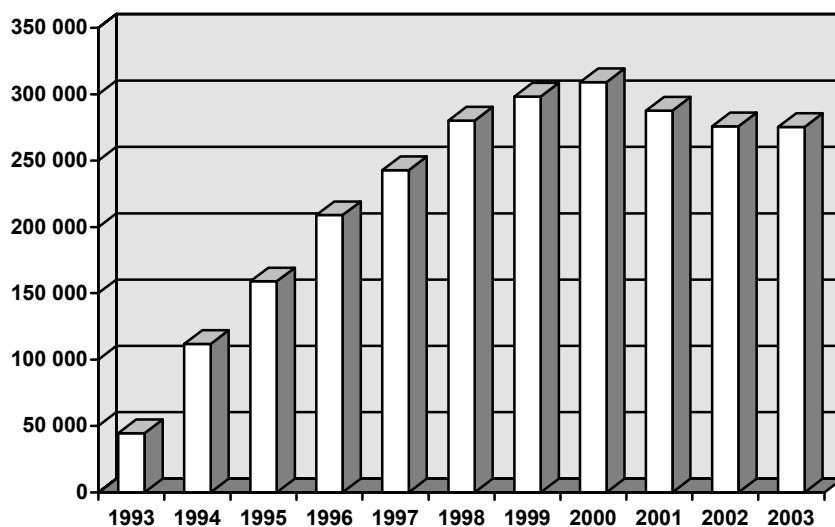
Figur 1. Årlig tilvekst av nye OBJEKTID (forskjellige titler) og DOKID (forskjellige eksemplarer) i Bibliotekbasen i perioden 1990-2003.

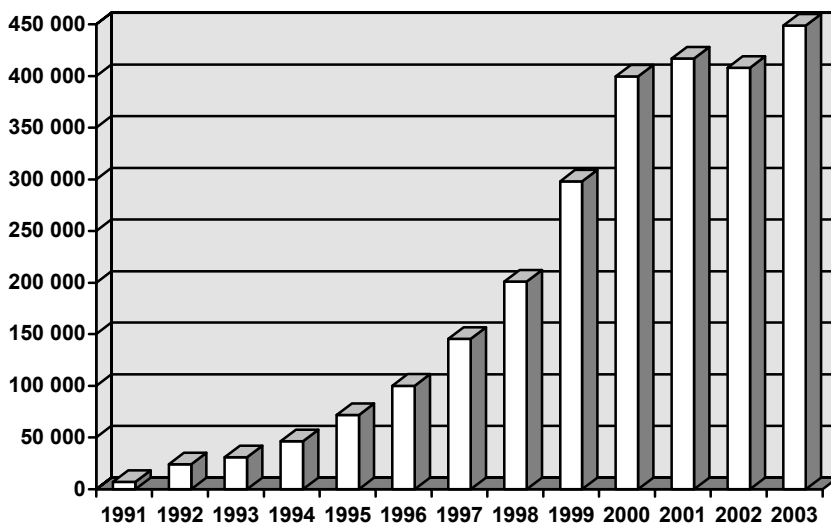
Figur 2. Totalt antall OBJEKTID (forskjellige titler) og DOKID (forskjellige eksemplarer) i Bibliotekbasen i perioden 1990-2003.

Figur 3. Antall utlån ved BIBSYS-bibliotekene pr. år i perioden 1990-2003

Figur 4. Antall fjernlånsbestillinger mellom BIBSYS-bibliotekene pr. år i perioden 1993-2003. Datagrunnlaget inkluderer både låne- og kopibestillinger mellom BIBSYS-bibliotekene, og til bibliotek som ikke benytter BIBSYS Biblioteksystem.

Figur 5. Antall låne- og kopibestillinger fra BIBSYS-bibliotekenes låntakere pr. år i perioden 1991-2003. Datagrunnlaget omfatter bestillinger via låne- og kopibestillingsfunksjonen i BibSøk Nett.

Bruken av BIBSYS ForskDok

BIBSYS ForskDok er et system for forskningsdokumentasjon. Det består av to databaser, ForskPub for publikasjoner og andre resultater og ForskPro for prosjekter.

Ved utgangen av 2003 hadde 63 institusjoner inngått avtale med BIBSYS om bruk av BIBSYS ForskDok. 15 av disse benytter ikke BIBSYS Biblioteksystem. Det ble inngått en ny avtale i 2003.

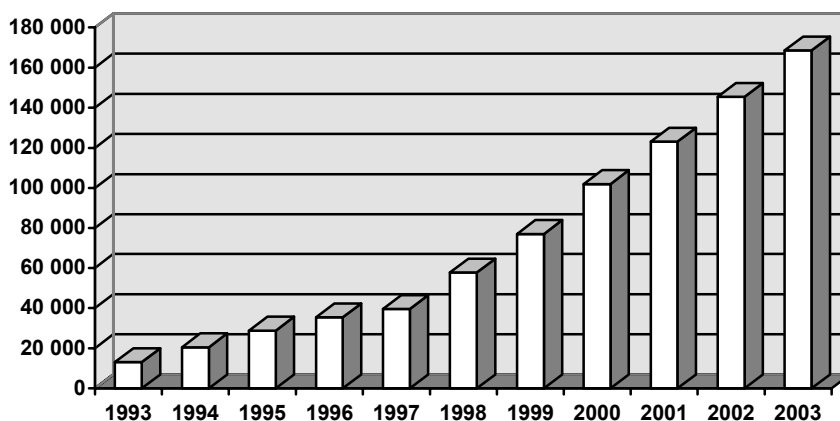
Den enkelte institusjon bestemmer selv hvem som skal utføre registreringen, hva som skal registreres, og hvilke frister som skal gjelde. Tabell 2 viser tall for bruken av ForskDok-basene i perioden 2001-2003. Figur 6 viser utviklingen av registrering i ForskPub i perioden 1993-2003.

Det er fortsatt en nedgang i antall søk mot ForskDok-basene, men nedgangen fra 2002 til 2003 er mindre enn nedgangen fra 2001 til 2002.

Tilveksten av nye registreringer i ForskPub økte med 2,5 % fra 2002 til 2003. Totalt antall poster i ForskPub ved utgangen av 2003 var 168.202.

Tilveksten av nye registreringer i ForskPro avtok med 15 % fra 2002 til 2003. Totalt antall poster i ForskPro ved utgangen av 2003 var 5.535.

Tabell 2. Bruken av BIBSYS ForskDok			
	2001	2002	2003
Antall søk mot ForskDok-basene	338.744	317.426	313.700
Antall vis fra ForskDok-basene	177.984	178.965	172.215
Antall nye registreringer i ForskPub	21.509	22.525	23.076
Antall nye registreringer i ForskPro	1.132	1.081	916

Figur 6. Totalt antall poster i ForskDok-basen ForskPub i perioden 1993-2003.

Bruken av SilverPlatter-databasene

BIBSYS er driftsvert for fagdatabaser fra SilverPlatter. Dette innebærer at BIBSYS importerer data inn i databasene, og drifter søkeprogrammet WebSPIRS.

Tabell 3 viser tall for bruken av SilverPlatter-databasene i perioden 2001-2003.

Det er fortsatt en økning i bruken av SilverPlatter-databasene. Fra 2002 til 2003 økte antall søk mot databasene med 25 %. Dette skjedde på tross av at antall institusjoner med tilgang ikke økte, men i stedet avtok fra 20 til 19.

Tabell 3. Bruken av SilverPlatter-databasene			
	2001	2002	2003
Antall institusjoner med tilgang	19	20	19
Antall databaser	48	47	45
Antall søk mot databasene	5.582.380	6.566.506	8.208.946

Bruken av BIBSYS Emneportal

BIBSYS Emneportal ble offisielt åpnet på det 68. Norske bibliotekmøte i 2002.

Alle, ikke bare ansatte ved BIBSYS-bibliotek, kan fremme forslag til poster i BIBSYS Emneportal. Godkjenning av forslag og registrering av nye poster, blir utført av medlemmene i 27 fagredaksjoner. BIBSYS Emneportal har også en redaktør,

samt en redaksjonsgruppe med medlemmer fra BIBSYS-bibliotekene. Tabell 4 viser bruken av BIBSYS Emneportal i perioden 2002-2003. Det er en markant økning i bruken av denne tjenesten. Antall søk økte med 65 % fra 2002 til 2003. I samme tidsrom økte antall poster med 34 %.

Tabell 4. Bruken av BIBSYS Emneportal		
	2002	2003
Antall nye poster i databasen		1.015
Totalt antall poster i databasen	3.015	4.030
Antall søk mot databasen	179.526	295.232

Bruken av BIBSYS Bildebase

BIBSYS Bildebase ble satt i drift i juni 2002. Ved utgangen av 2003 var denne tjenesten kun tatt i bruk av en institusjon, Universitetsbiblioteket i Trondheim. Dette innebærer at den kun omfatter en database, UBiTs bildedatabase.

Tabell 5 viser bruken av UBiTs Bildedatabase i perioden 2002-2003. Bruken av tjenesten viser en markant økning, men foreløpig finnes det ikke sammenlignbare tall for dette.

Tabell 5. Bruken av UBiTs Bildedatabase (i BIBSYS Bildebase)		
	2002	2003
Antall nye poster i databasen		4.477
Totalt antall poster i databasen	ca 27.000	31.477
Antall søk mot databasen	ca 10.000	32.000

Noen måltall for kostnadene ved bruken av tjenestene

Måltallene brukes for å se utviklingen av kostnadene på noen områder, som et forhold mellom en bestemt aktivitet og BIBSYS totale utgifter. Måltallet sier ingen ting om de direkte kostnadene ved de enkelte aktivitetene fordi BIBSYS totale utgifter er relatert til kun en enkelt bestemt aktivitet.

Måltallet vil kunne brukes til å måle utviklingen over flere år. Tabell 6 viser måltall for fire ulike aktiviteter i perioden 2001-2003. Regnskapsførte utgifter i disse årene var kr. 27.763.000 i 2001, kr. 32.998.000 i 2002 og kr 31.581.000 i 2003.

Tabell 6. Forholdet mellom BIBSYS totale utgifter og et utvalg aktiviteter			
	2001	2002	2003
Pr. utlån	10,4	11,4	10,3
Pr. ny tittel registrert	112,5	112,6	146,1
Pr. nytt dokument registrert	34,4	39,5	38,6
Pr. søk og vis i Bibliotekbasen	1,5	1,7	1,4

Noen tall fra BIBSYS – databasene

Tabell 7 viser noen tall fra databasene ved utgangen av henholdsvis 2002 og 2003. For Bibliotekbasen angis antall dokumenter (titler) i hele databasen, for noen material-typer og for noen av de store bibliotekene.

Det vises også tall for LC-brønnen, ForskDokbasene, BIBSYS Emneportal og BIBSYS Bildebase.

Tabell 7. Antall poster i BIBSYS-databasene			
Database	Deldatabase	pr. 31.12.2002	pr. 31.12.2003
Bibliotekbasen (hele)		3.450.000	3.578.500
	Tidsskrifter (periodika)	129.000	137.600
	Elektroniske tidsskrifter	10.200	14.800
	Hovedoppgaver	67.000	71.200
	Artikler	17.064	25.600
	Lyd	43.320	56.800
	Noter	33.871	40.000
	Pliktavlevert materiale (NB Rana)	243.500	272.500
	Depotbiblioteket (NB Rana)	371.339	404.100
	NBO	409.000	488.200
	UBO	1.430.000	1.487.200
	UBiT	940.375	1.133.000
	UBB	923.500	985.300
	UBTø	443.500	490.000
LC-brønn		6.708.000	6.932.348
ForskPub		145.139	179.442
ForskPro		4.689	5.799
BIBSYS Emneportal		3.015	3.963
UBiTs Bildebase		27.000	31.040

Noen tall fra BIBSYS regnskap

Nedenfor gjengis hovedtallene fra regnskapet for ordinært budsjett (med inntekter hovedsakelig fra BIBSYS-bibliotekene og Utdannings- og forskningsdepartementet).

Fullstendig regnskap (som også inneholder data for noen mindre eksternt finansierte prosjekter) kan fås ved henvendelse til BIBSYS. Alle tall er i hele 1.000 kroner.

Ordinært budsjett	Regnskap 2002	Rev. Budsjett 2003	Regnskap 2003
Inntekter			
Tilskudd fra institusjonene	27.027	27.173	27.418
Utdannings- og forskningsdepartementet	3.000	3.000	3.000
Overført fra foregående år	4.171	1.752	1.554
Andre inntekter (tilskudd, startavgift, kurs)	552	500	681
Sum inntekter ordinært budsjett	34.750	32.425	32.653
Utgifter			
Drift	11.293	11.955	11.816
Lønn	14.827	17.870	17.498
Store nyinnkjøp	6.878	2.600	2.267
Sum utgifter ordinært budsjett	32.998	32.425	31.581

Overført fra foregående år	4.171	1.752	1.554
Overført til neste år	1.752	0	1.072

Kommentarer til regnskapet

Lavere overført beløp fra 2002 til 2003 enn forventet skyldes et overforbruk fra 2001 og 2002 på totalt 198.000 som ble oppdaget og utgiftsført ved sentral regnskaps-avslutning i 2003.

Inntekter fra BIBSYS-bibliotekene økte noe i 2003 på grunn av årlig avgift betalt av nye bibliotek. Økningen i andre inntekter skyldes startavgift betalt av nye bibliotek, samt diverse refusjoner.

Det var bare mindre endringer i driftsutgiftene. Lavere lønnskostnader skyldes hovedsakelig sykelønnsrefusjoner.

Sum lønn inneholder alle kostnader til eget personale, mens kostnader til innleid personale nå synliggjøres som konsulentutgifter i driftsregnskapet.

Lavere kostnader til store nyinnkjøp skyldes utsettelse av innkjøp av en større server til 2004.

Styre, råd og referansegrupper

BIBSYS Styre i 2003

Utdannings- og forskningsdepartementet har oppnevnt dette styret:

Leder: Ragnar Fagereng, adm.dir., Norges handelshøyskole.

Vara: Sverre Spildo, ass. universitetsdirektør, Universitetet i Bergen.

Nestleder: Anne Hustad, hovedbibliotekar, Høgskolen i Molde.

Vara: Else-Margrethe Bredland, hovedbibliotekar, Høgskolen i Agder.

Ellen Hjortsæter, førstelektor, Høgskolen i Oslo.

Vara: Asbjørn Langeland, direktør, ABM-utvikling.

Svein Arne Solbakk, IT-sjef, Nasjonalbiblioteket.

Vara: Sissel Nilsen, avdelingsdirektør, Nasjonalbiblioteket.

Trond Singsaas, organisasjonsdirektør, Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet.

Vara: Paul Stray, informasjonsdirektør, Norges landbrukshøgskole.

Inger Stray Lien, ass. universitetsdirektør, Universitetet i Oslo.

Vara: Helge Salvesen, bibliotekdirektør, Universitetet i Tromsø.

Ella Leth-Olsen, førstekonsulent, BIBSYS.

Vara: Per Thoresen, førstekonsulent, BIBSYS.

Kirsten Engelstad, riksbibliotekar, ABM-utvikling.

Vara: Signy Irene Karlsen, seniorrådgiver, ABM-utvikling.

Jan Atle Toska, leder, Sentralorganet for fleksibel læring i høgre utdanning.

Vara: Tove Blytt Holmen, avdelingsdirektør, Norgesnettrådet.

Observatør fra arbeidstakerorganisasjonene:

Sigbjørn Hernes, hovedbibliotekar, Høgskolen i Vestfold. Forskerforbundet.

Vara: Lars Egeland, avdelingsdirektør, ABM-utvikling. Norsk Tjenestemannslag.

Sekretær: Roy Gundersen, direktør, BIBSYS.

Styret hadde seks møter i 2003, og behandlet 47 saker.

BIBSYS råd

Rådet har en representant fra hvert BIBSYS-bibliotek, én oppnevnt av Riks-bibliotekstjenesten, en oppnevnt av Statens Bibliotektilsyn og tre oppnevnt av arbeidstakerorganisasjonene.

Rådets leder: Britt E. Hjortnes Wold, hovedbibliotekar, Høgskolen i Hedmark.

Rådets nestleder: Ingar Lomheim, bibliotekdirektør, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Sekretær: Roy Gundersen, direktør, BIBSYS.

Rådet hadde ett møte i 2003, og behandlet åtte saker.

Referansegruppene

BIBSYS har opprettet 4 referansegrupper for fagområdene innen BIBSYS Biblioteksystem, og en referansegruppe for forskningsdokumentasjonssystemet BIBSYS ForskDok. Faste medlemmer i de enkelte referansegruppene ved utgangen av 2003 var:

Akkvisisjon

Leder: Helen Sakrihei, Nasjonalbiblioteket.

Nestleder: Sissel Sveipe Knudsen, Universitetsbiblioteket i Oslo.

Vera Høstmark, Høgskolen i Molde.

Linnea Lund Jacobsen, Handelshøyskolen BI.
Randi Kiil, Universitetsbiblioteket i Tromsø.
Ingvild Monsen, Høgskolen i Bergen.
Kirsten Winsnes Stang, Høgskolen i Oslo.

Dokumentlevering

Leder: Kirsten Kårdal, Høgskolen i Bergen.
Sidsel Gaarde, Nasjonalbiblioteket.
Sissel Larne, Høgskolen i Oslo.
Christine Rostgaard, Universitetsbiblioteket i Oslo.
Bente Saxrud, Handelshøyskolen BI.
Marit Gunn Vikan, Universitetsbiblioteket i Trondheim.

Samlinger

Leder: Frank B. Haugen, Nasjonalbiblioteket.
Nestleder: Gøril Hesstvedt,
Universitetsbiblioteket i Tromsø.
Tove Aursøy, Universitetsbiblioteket i Trondheim.
Eli Hegna, Universitetsbiblioteket i Oslo.
Frøydis Moe Petersen, Høgskolen i Hedmark.

Torild Tveit, Høgskolen i Bergen.
Kari Walde, Universitetsbiblioteket i Bergen.

Søk

Leder: Torhild Larsen, Høgskolen i Østfold.
Nestleder: Tore Brattli, Universitetsbiblioteket i Tromsø.
Kristin Røijen, Høgskolen i Hedmark.
Egil Hamre, Universitetsbiblioteket i Bergen.
Sigvor Kvale, Universitetsbiblioteket i Trondheim.

ForskDok

Leder: Kari Fjose, Norges handelshøyskole.
Nestleder: John Kamsvåg, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.
Eli Astad, Høgskolen i Telemark.
Erik Mønness, Høgskolen i Hedmark.
John Wold, Høgskolen i Nord-Trøndelag.

BIBSYS vårmøte

Fra og med 2003 er BIBSYS høstmøte flyttet til våren. BIBSYS vårmøte blir holdt annethvert år. De årene BIBSYS vårmøte ikke holdes, er BIBSYS arrangør av Det norske bibliotekmøtet sammen med Norsk bibliotekforening.

BIBSYS vårmøte ble i 2003 holdt i Bergen fra 5. til 8. mai. Møtet ble arrangert av Høgskolen i Bergen og samlet totalt 360 deltagere til rådsmøte, styremøte, fellesmøte, 5 brukermøter, 8 temamøter og 5 referansegruppemøter.

Fellesmøtet

Fellesmøtet med 311 deltagere hadde følgende program:

Velkommen til Bergen

Rektor Karl Olav Nummedal, Høgskolen i Bergen.

Åpning

Direktør Roy Gundersen, BIBSYS.

Status og planer for BIBSYS

Ass. direktør Rune Brandshaug, BIBSYS.

Kvalitetsreformen og biblioteket: hva er nytt?

Bibliotekdirektør Jan Erik Røed,
Universitetsbiblioteket i Oslo.

Et prosjekt for samarbeid om elektroniske tidsskrifter

Førstekonsulent Anita Hagen,
Universitetsbiblioteket i Trondheim.

E-boka - bære eller breste!

Frilansjournalist og -konsulent Anders Ericson.

Det digitale bibliotek mellom opphavsrett og tilgjengelighet

Thomas Gramstad, styreleder i Elektronisk Forpost Norge.

Automatlageret

Avdelingsleder Johan Henden,
Nasjonalbiblioteket.

ABM-utvikling: planer for biblioteksektoren

Avdelingsdirektør Leikny Haga Indergaard,
ABM-utvikling.

Brukermøter

Akkvisisjon (41 deltakere)

Dokumentlevering (73 deltakere)

Samlinger (63 deltakere)

Søk (53 deltakere)

ForskDok (70 deltakere)

Temamøter

Nye utfordringer ved organisering av samlinger (52 deltakere)

Hvilke tjenester ønsker sluttbrukerne seg av biblioteket? (60 deltakere)

Hvordan effektivisere kundebehandlingen i biblioteket? (44 deltakere)

ForskDok sett i nasjonal sammenheng (34 deltakere)

Behandling av elektroniske ressurser i BIBSYS Biblioteksystem (51 deltakere)

Læringscentermodellen: Kan modellen bedre løse de utfordringer bibliotekene står overfor? Hvilke krav stiller dette til dagens bibliotekbygg? (32 deltakere)

Emneportalen (25 deltakere)

Bibliotekets nettside (29 deltakere)

Personalet i BIBSYS

Pr. 31. desember 2003 var 45 personer ansatt i BIBSYS. Disse var:

Sølvi Alfnes, førstekonsulent
Håkon Alstad, gruppeleder
Roger Aunet, førstekonsulent
Roar Berg, avdelingsingeniør
Svein Bjerken, førstekonsulent
Tore Bolgnes, avdelingsingeniør *)
Rune Brandshaug, ass. direktør
Ove Bruvoll, førstekonsulent
Timo Brøyn, førstekonsulent
Daniel Buchmann, avdelingsingeniør
Anita Ellerås, førstekonsulent *)
Erling Fossan, rådgiver
Jan Erik Garshol, førstekonsulent *)
Svenn Gjetø, førstekonsulent *)
Hans Olaf Gundersen, førstekonsulent
Marit Anita Gundersen, førstefullmektig
Roy Gundersen, direktør
Arnvid Hellebust, førstekonsulent
Sigbjørn Holmslet, rådgiver
Ole Husby, gruppeleder
Hege Johannesen, gruppeleder
Sverre Magnus Elvenes Joki, førstekonsulent
Leif Magnar Kjønnoy, førstekonsulent
Jan Erik Kofoed, rådgiver
Ingvild Kongsbakk, førstekonsulent *)
Ella Leth-Olsen, førstekonsulent
Gunnfrid Løvang, konsulent
Bjørn Løvås, førstekonsulent

Arne Midtun, senioringeniør
Ingrid Mogset, førstekonsulent
Anne Munkebyaune, rådgiver
Eirik Nilsen, førstekonsulent
Unni Nilsen, konsulent
Fred Petter Pedersen, førstekonsulent *)
Mona-Lise Pedersen, førstekonsulent
Nils Olav Pukstad, rådgiver
Ragnhild Høgler Rohde, konsulent
Øyvind Rønne, førstekonsulent *)
Sigrid Smedsrud, gruppeleder
Gunvald Strømme, førstekonsulent
Vera Tagseth, førstekonsulent
Per Thoresen, førstekonsulent
Siri Coldevin Vikan, førstekonsulent
Hans-Olav Warholm, rådgiver *)
Anita Øynes, førstekonsulent *)

*) ansatt i 2003

Førstekonsulent Hans Christian Rohde og konsulent Anne Christin Aune sluttet i 2003

Statusmøter med bibliotekene

BIBSYS arrangerer statusmøter mellom ledelsen i BIBSYS og BIBSYS-bibliotekene. Det holdes separate møter med Nasjonalbiblioteket og hvert av de fire universitetsbibliotekene. For de øvrige

bibliotekene holdes det felles møter med flere bibliotek, satt sammen etter geografisk beliggenhet og type. I 2003 ble det holdt 7 statusmøter som omfattet flertallet av de 99 BIBSYS-bibliotekene.

Andre møter

Systemleverandørgruppen

Systemleverandørgruppen består av seks leverandører av biblioteksystemer i Norge. Denne gruppen har hatt to møter i 2003. Arbeidet i gruppen har omfattet standardisering av fjernlånsbestillinger og bruk av felles låntakerID.

Norsk Z39.50 InteresseGruppe

BIBSYS er med i Norsk Z39.50 InteresseGruppe. Denne gruppen har hatt to møter i 2003.

ONE Association

BIBSYS er medlem i ONE Association og har deltatt ved generalforsamling, styremøter og arbeidsmøter i 2003.

Deltakelse på seminarer, konferanser, utstillinger o.l.

Ansatte i BIBSYS deltok på en rekke arrangementer i Norge og utenlands i 2003, bl.a. på disse:

Namn så in i Norden

Stockholm, 28. mars

ELAG 2003 (European Library Automation Group)

Bern, 1.-4. april

BIBSYS vårmøte

Bergen, 5.-8. mai

Norsk digitalt bibliotek

Oslo 26. mai

Seminar ved åpningen av nytt depotbibliotek ved Nasjonalbiblioteket i Rana

Mo i Rana, 12.-14. juni

24

IFLA 2003 (International Federation of Library Associations and Institutions)

Berlin, 1.-9. august

7th European Conference on Research and Advanced Technology for Digital Libraries

Trondheim, 17.-22. august

Nord-norsk bibliotekkonferanse

Kirkenes, 17.-19. september

JavaZone

Oslo, 18.-19. september

Kunnskapsorganisasjonsdagene 2003

Oslo, 30.-31. oktober

5th E-ICOLC (International Coalition of Library Consortia in Europe)

Elsinore, Danmark, 23.-25. oktober

pSeries, Linux & Grid Computing
IBM Technical University
Lisboa, Portugal, 3.-7. november

NFF-seminar: Framtidas bibliotek
Trondheim, 17.-18. november

Workshop om nasjonale retningslinjer for
indeksering
Oslo, 28. november

Online Information
London, 2.-4. desember

Foredrag

Rune Brandshaug:

Framtidige tjenester fra BIBSYS
NFF-seminar: Framtidas bibliotek, Trondheim,
17.-18. november

Ole Husby:

Norsk digitalt bibliotek – utfordringer og
muligheter
BIBITS fagseminar, Oslo, 28. mars

Framtidas katalog – utfordringer og
muligheter

Seminar ved åpningen av nytt depotbibliotek
ved Nasjonalbiblioteket i Rana, Mo i Rana,
12.-14. juni

Norsk digitalt bibliotek som
kunnskapsorganisasjonsutfordring
Kunnskapsorganisasjonsdagene 2002, Oslo,
30.-31. oktober

Anne Munkebyaune:

OPAC og presentasjon av søkeresultatene
Forelesning ved Høgskolen i Oslo, Oslo, 17.
februar

Publikasjoner

BIBSYS-nytt. 1 hefte

Årsrapport 2002

Komiteer, tillitsverv m.m.

Rune Brandshaug

Medlem i Universitets- og høskolerådets arbeidsgruppe for autoritetsregistre.

Medlem i BIBSYS arbeidsgruppe for registrering, gjenfinning og ressursbruk.

Medlem i styringsgruppen for prosjektet 'Felles inntak og tilgjengeliggjøring av elektroniske tidsskrifter, forhandlinger for lisensavtaler og sekretariatsfunksjoner'.

Medlem i programkomiteen for Det 69. norske bibliotekmøte.

Roy Gundersen

Medlem av hovedkomiteen for 'IFLA 2005 Oslo'.

Nestleder i styret for ONE Association.

Medlem i programkomiteen for Det 69. norske bibliotekmøte.

Medlem i Universitets- og høskolerådets referansegruppe for forskningsdokumentasjon.

Ole Husby

Medlem i ELAG Board (European Library Automation Group).

Koordinator for NorZIG (Norsk Z39.50 Interessegruppe).

Medlem i ABM-utviklings arbeidsgruppe for Digitalt bibliotek.

Medlem i programkomiteen for 7th European Conference on Research and Advanced Technology for Digital Libraries.

Ingvild Kongsbakk

Medlem i ABM-utviklings referansegruppe for Kulturnett Norge.

Anne Munkebyaune

Leder i Den norske katalogkomité.

BIBSYS – kurs

BIBSYS holder kurs for ansatte i BIBSYS-bibliotekene. Noen er åpne kurs, andre blir holdt som in-house kurs for ett eller flere BIBSYS-bibliotek. I 2003 arrangerte vi disse kursene (personene nevnt var kursleder):

Introduksjon og Søking

Oslo, 20.-22. januar, Per Thoresen, BIBSYS

Bibliografisk registrering

Oslo, 11. februar, Gøril Hesstvedt, Universitetsbiblioteket i Tromsø

Katalog

Oslo, 12.-14 februar, Gøril Hesstvedt, Universitetsbiblioteket i Tromsø

Utlån/innlån (in-house)

Ås, 17.-19. februar, Kirsten Kårdal, Høgskolen i Bergen

Utlån/innlån (in-house)

Oslo, 17.-18. februar, Per Thoresen, BIBSYS

Akkvisisjon

Oslo, 5.-6. mars, Vera Høstmark, Høgskolen i Molde

Monografier

Oslo, 7. mars, Vera Høstmark, Høgskolen i Molde

Periodika

Oslo, 9.-11.april, Torill Johannessen, Universitetsbiblioteket i Tromsø

Periodika (in-house)

Bergen, 12.-14. mai, Torill Johannessen, Universitetsbiblioteket i Tromsø

Periodika (in-house)

Stavanger, 15. mai, Torill Johannessen, Universitetsbiblioteket i Tromsø

Utlån/innlån

Oslo, 13.-16. mai, Jorunn Alstad, Universitetsbiblioteket i Trondheim

Introduksjon og Søking

Oslo, 17.-19. september, Jorunn Alstad, Universitetsbiblioteket i Trondheim

Bibliografisk registrering

Oslo, 30. september, Linda Østbye, Universitetsbiblioteket i Trondheim

Katalog

Oslo, 1.-3. oktober, Linda Østbye, Universitetsbiblioteket i Trondheim

Akkvisisjon

Oslo, 29.-30. oktober, Vera Høstmark, Høgskolen i Molde

Monografier

Oslo, 31. oktober, Vera Høstmark, Høgskolen i Molde

Periodika

Oslo, 19.-21. november, Torill Johannessen, Universitetsbiblioteket i Tromsø

Utlån/Innlån

Oslo, 2.-5. desember, Kirsten Kårdal, Høgskolen i Bergen

Periodika (in-house)

Mo i Rana, 15.-16. desember, Torill Johannessen, Universitetsbiblioteket i Tromsø

BIBSYS – bibliotekene

Pr. 31. desember 2003 hadde 99 bibliotek tilgang til å bruke BIBSYS Biblioteksystem. Disse var:

Aker universitetssykehus HF

Akershus universitetssykehus HF *)

Arbeidsforskningsinstituttet

Arkitektøgskolen i Oslo

Betanien sykepleierhøgskole

Blakstad sykehus HF

Bredtvet kompetansesenter

Chr. Michelsens institutt

Det norske radiumhospital HF

Det teologiske Menighetsfakultet

Diakonhjemmet Høgskole og Sykehus

Diakonissehjemmets høgskole

Dronning Mauds Minne Høgskole

Eikelund og Vestlandet kompetansesentre *)

Fiskeridepartementet

Fiskeridirektoratet

Forsvarets forskningsinstitutt

Handelshøgskolen BI

Helse Fonna HF

Høgskolen i Agder

Høgskolen i Akershus

Høgskolen i Bergen

Høgskolen i Bodø

Høgskolen i Buskerud

Høgskolen i Finnmark

Høgskolen i Gjøvik

Høgskolen i Harstad

Høgskolen i Hedmark

Høgskolen i Lillehammer

Høgskolen i Molde

Høgskolen i Narvik

Høgskolen i Nesna

Høgskolen i Nord-Trøndelag

Høgskolen i Oslo

Høgskolen i Stavanger

Høgskolen i Sør-Trøndelag

Høgskolen i Telemark

Høgskolen i Tromsø

Høgskolen i Vestfold

Høgskolen i Østfold

Høgskolen i Ålesund

Høgskolen Stord/Haugesund

Høgskolen i Sogn og Fjordane

Høgskolen i Volda

Institutt for energiteknikk

Institutt for Journalistikk

Kriminalomsorgens utdanningscenter

Kunsthøgskolen i Oslo

Lillegården kompetansesenter

MATFORSK

Meteorologisk institutt

Misjonshøgskolen

Molde sjukehus *)

Møller kompetansesenter

Nasjonalbiblioteket

NIFU

NINA

NKS Biblioteket	Sykehuset Innlandet HF Lillehammer *)
Norges Bank	Sørlandet kompetansesenter
Norges byggforskningsinstitutt	Sørlandet sykehus HF Arendal
Norges forskningsråd	Sørlandet sykehus HF Kristiansand *)
Norges Handelshøyskole	Ullevål sykehus HF *)
Norges idrettshøgskole	Universitetsbiblioteket i Bergen
Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	Universitetsbiblioteket i Oslo
Norges landbrukshøgskole	Universitetsbiblioteket i Tromsø
Norges veterinærhøgskole	Universitetsbiblioteket i Trondheim
Norsk filminstitutt	Universitetssenteret på Svalbard AS
Norsk Folkemuseum	
Norsk lærerakademi	*) Opptatt som nytt BIBSYS-bibliotek ved styrevedtak i 2003
Norsk Oljemuseum	
Norsk Polarinstitutt	
Norsk Teknisk Museum	
Norsk Treteknisk Institutt	
Nynorsk kultursentrum	
Nærings- og handelsdepartementet	
Planteforsk Plantevernet	
Politi høgskolen	
Riksantikvaren	
Rogaland psykiatriske sykehus	
Samisk spesialbibliotek *)	
Sámi allaskuvla/Samisk høgskole	
Sentralsjukehuset i Rogaland	
SINTEF Energiforskning AS	
SINTEF Unimed	
Statens forvaltningstjeneste	
Statens institutt for rusmiddelforskning	
Statistisk sentralbyrå	
Stavanger Museum *)	
Sykehuset Buskerud HF	

ForskDok – institusjonene

Pr 31. desember 2003 hadde 63 institusjoner inngått avtale med BIBSYS om bruk av forskningsdokumentasjonssystemet BIBSYS ForskDok. Disse var:

Arbeidsforskningsinstituttet

Arkitektøgskolen i Oslo

Bredtvet kompetansesenter

Det teologiske Menighetsfakultetet

Diakonhjemmet høgskolesenter

Dronning Mauds Minne Høgskole

Handelshøgskolen BI

Helse Nord-Trøndelag HF

Huseby kompetansesenter

Høgskolen i Agder

Høgskolen i Akershus

Høgskolen i Bergen

Høgskolen i Bodø

Høgskolen i Buskerud

Høgskolen i Finnmark

Høgskolen i Gjøvik

Høgskolen i Hedmark

Høgskolen i Lillehammer

Høgskolen i Molde

Høgskolen i Narvik

Høgskolen i Nesna

Høgskolen i Nord-Trøndelag

Høgskolen i Oslo

Høgskolen i Stavanger

Høgskolen i Sør-Trøndelag

Høgskolen i Telemark

Høgskolen i Tromsø

Høgskolen i Vestfold

Høgskolen i Østfold

Høgskolen i Ålesund

Høgskolen Stord/Haugesund

Høgskolen i Sogn og Fjordane

Høgskolen i Volda

Kunsthøgskolen i Oslo, Avd. Statens kunstakademi

Lillegården kompetansesenter

Lovisenberg diakonale høgskole

Menighetssøsterhjemmets høgskole

Møller kompetansesenter

Møreforskning Molde

Møreforskning Volda

NKS-høgskolene

Nordlandsforskning

Norges handelshøgskole

Norges idrettshøgskole

Norges Informasjonsteknologiske Høgskole *)

Norges landbrukshøgskole

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Norges veterinærhøgskole

Norsk filminstitutt

Norsk institutt for studier av forskning og utdanning

Norsk Lærerakademi

Norsk senter for økologisk landbruk

NORUT Samfunnsforskning as

Rogalandsforskning

Sámi allaskuvla / Samisk høgskole

SINTEF Energiforskning AS
Statens institutt for rusmiddelforskning
Tambartun kompetansesenter
Universitetet i Bergen
Universitetet i Tromsø

Universitetscenteret på Svalbard AS
Universitetsstudiene på Kjeller
Østlandsforskning
*) Ny ForskDok-institusjon i 2003

Driftsavtaler for SilverPlatter – databaser

Pr 31. desember 2003 benyttet 19 institusjoner
BIBSYS som driftsvert for SilverPlatter-
databaser. Disse var:

Handelshøyskolen BI
Høgskolen i Agder
Høgskolen i Hedmark
Høgskolen i Molde
Høgskolen i Nord-Trøndelag
Høgskolen i Stavanger
Høgskolen i Telemark
Høgskolen i Østfold
Høgskolen Stord/Haugesund
Høgskolen i Sogn og Fjordane
Institutt for Energiteknikk
Nasjonalbiblioteket, avdeling Oslo
Norges idrettshøyskole
Norges landbrukshøgskole
Planteforsk
Universitetsbiblioteket i Bergen
Universitetsbiblioteket i Oslo
Universitetsbiblioteket i Tromsø
Universitetsbiblioteket i Trondheim